

## KAINI ATI ABĒLI

Geṅesisi 4:3-16

### ÈKỌ 4 --- FUN AGBA

**AKQSORI:** “Ènikeni ti o ba korira arakunrin rẹ apania ni” (1 Johannu 3:15).

#### I Pataki Irubọ Kaini ati Abẹli

- 1 A fi hàn ninu irubọ wọn pe wọn n fẹ ojurerere Ọlọrun, Geṅesisi 4:3, 4
- 2 Mimu ẹbọ wá jẹ ẹri ẹṣe awọn obi wọn ti jogun, Orin Dafidi 51:5; 1 Kọrinti 15:22

#### II Iyatọ ti o Wà ninu Irubọ ti Wọn Mú Wá

- 1 Irubọ ọdọ-agutan Abẹli jẹ nipa titajẹ silẹ, Geṅesisi 4:4; Heberu 9:22; 11:4
- 2 Irubọ eso ilẹ ti Kaini jẹ ti igbẹkẹlẹ ododo ara rẹ, Geṅesisi 4:3; Isaiah 64:6; Luku 18:9-14

#### III Ibinu ati Ẹṣe Kaini

- 1 Owú ati ibinu ni ibere ẹṣe rẹ, Geṅesisi 4:5
- 2 Kò kiyesi ikilọ pe ẹṣe ba ni ẹnu-ona, Geṅesisi 4:6, 7
- 3 Ikorira ati ipaniyan ni aṣepari ẹṣe rẹ, Geṅesisi 4:8; Matteu 15:19; 23:34, 35; Galatia 5:19-21; 1 Johannu 3:12

#### IV Ijiya Kaini

- 1 Ẹṣe rẹ kò pamọ fun Oluwa, Geṅesisi 4:9, 10; Heberu 4:13
- 2 A fi ẹgún sori oun ati ilẹ rẹ, Geṅesisi 4:11-13; Heberu 6:7, 8; Jeremiah 17:5, 6
- 3 A lé e kuro niwaju Ọlọrun ati eniyan, Geṅesisi 4:14; Matteu 25:41

### ALAYE

Kaini ati Abẹli, awọn omọkunrin meji kin-in-ni ti Adamu ati Efa ni a bi leyin iṣubu -- leyin ti Adamu ati Efa ti ṣaigboran si Ọlọrun ti a si ti yà wọn nipá kuro ninu ibáre pẹlu Rẹ.

Kaini ati Abẹli kò ni ṣai ti mò nipa irekoja Adamu, ati pe “ọkàn ti o bá ṣe, on o kú.” Lai ṣe aniani a ti sọ fun wọn niye igba pe Oluwa ti ta eje ẹran silẹ lati bo ẹṣe ati itiju Adamu ati Efa. Wọn mò pe kò si ohun kan yatọ si ikú - tita eje silẹ - ni yoo ṣetutu fun ẹṣe.

Boya Kaini jẹ alaapọ pupọ ninu oko riro o si mọ bi a ti i toju irugbin rẹ. O sogo ninu iṣe rere rẹ, o si ni lati rò pe oun kò si labẹ irunú Ọlọrun, pe oun ti dara tó -- oun kò dèṣe bi baba oun ati iya oun, tabi arakunrin oun paapaa. Eyi ni a le fa yọ ni ti pe kò mú ẹbọ arópò wá. Ọlọrun ti sọ ni pàto fun Adamu ati Efa: “Iwọ kò gbọdọ jẹ ninu rẹ (igi imọ rere ati buburu): nitoripe li ojọ ti iwọ ba jẹ ninu rẹ kikú ni iwọ o kú,” lai ṣe aniani wọn ti sọ fun awọn omọ wọn pe ikú gidi ni lati ya ni kuro ninu ibare pẹlu Ọlọrun.

Ẹbọ Abẹli fi hàn pe o mò pe oun ti dèṣe. Nipa igbagbọ o rú “ẹbọ si Ọlọrun ti o san ju ti Kaini lọ.” O gbagbọ pe ohun ti Ọlọrun n beere jẹ ododo o si tó. Boya o ye e tabi kò ye e, ṣugbọn o ni igbẹkẹle pe ona ijọsin ti Ọlọrun ti fi lele ni ona kan soṣo ti o tó, ona kan soṣo ti o là fun imubòsipò irepọ pẹlu Ọlọrun nihin yii ati ni ayé ti n bọ. Ṣugbọn dajudaju igbẹkẹle ati igboràn pipé ti o ni ràn án lówọ lati moye iwuwo ati aimoniwọn ère ẹṣe. Oran ẹṣe buru to beṣe ti awọn iran ti n bọ leyin, bi o ti wù ki wọn ti jinna tó si ẹṣe akóko, ní ẹda ẹṣe ninu ọkàn wọn. Ẹni koṣkan ti o ba ti gbónju (ti o mọ rere yatọ si buburu) ti o ba si yan ẹṣe, ọnà aigboran si Ọlọrun, o fa ikú wá sori ọkàn rẹ. Abẹli mọ pe oun wà labẹ ibinu ododo Ọlọrun, ati itanù ayerayé kuro lódọ Rẹ. Ohun ẹlẹmi ni lati kú – a ni lati ta ẹjẹ silẹ. Bi oun funra rẹ yoo ba ré idajọ yii koja, o ni lati mu arọpo wá ni ẹbọ fun Ọlọrun.

Ẹbọ Kaini jẹ eso ilẹ. Ẹbọ yii, ọre-ẹbọ ohun-jijẹ, ni a ṣalaye rẹ ninu Lefitiku 2:1. O jẹ ẹbọ opẹ o si n fi olá fun Ọlọrun geṣe bi Ẹlẹda ohun gbogbo, Orisun ibukún ti ara, ṣugbọn kò ni ẹjẹ etùtù ninu, eyi ti i ṣe ọnà kan soṣo ti eniyan ẹlẹṣe ti o ti ṣubu le fi ni irapada. O wá idalare nipa iṣe ọwọ rẹ, ki i si i ṣe nipa igbagbọ nikan ati igboran si ètò Ọlọrun.

Beẹ gege ni oṣo eniyan ẹ n sin Ọlọrun lonii. Wọn n lọ si ile-isin, wọn n kọrin, wọn n tẹti si adura alufaa, wọn si n ẹ bi olufokansin; ẹgbọn wọn kò ni idalebi fun ẹṣe. Wọn ti ẹ ojuse ẹsin, wọn si ti fi beẹ tu eri-ọkàn wọn lara, wọn si ti já ẹrù ibinu Ọlọrun sọnu. Ninu ijọsin beẹ, a kò fi iwa ẹṣe wọn hàn, a ko si mu ki wọn ri ki wọn si mọ aini wọn fun Ejẹ etutu. Wọn ti tó tán loju ara wọn. Iṣe wọn si eniyan ni wọn rò pe o jẹ ojuse wọn. Wọn n gbiyanju lati bo ẹbi wọn pẹlu iṣe aanu.

“Ki i ẹ nipa iṣe ti awa ẹ ninu ododo ẹgbọn gege bi ọnu rẹ li o gbà wa là, nipa iwenu atúnbi, isodi titun Emí Mimó” (Titu 3:5).

Abẹli ni idalebi fun ẹṣe. O mú ẹbọ ẹṣe wá. O mu un wá ninu igbagbó pe nipa itajesile ki oun le ri imukuro ẹṣe. “Laisi itajesile kò si idariji” (Heberu 9:22).

### **Eri ninu Ọkàn**

Ọlọrun a maa boju wo inu ọkàn. O ri ninu Abẹli ọkàn ti o ronupiwada, eyi ti n ké fun aanu. O n tọ Ọlọrun lọ fun aanu. O mu ẹbọ rẹ wá fun ẹṣe gege bi aṣe Ọlọrun, o si tipase igbagbó ni eri ninu ọkàn rẹ pe a tẹwoṣba ẹbọ oun. “Nipa igbagbó ni Abẹli ru ẹbọ si Ọlọrun ti o san ju ti Kaini lọ, nipa eyiti a jẹri rẹ pe olododo ni” (Heberu 11:4).

Lonii kò si mimú ọdọ-agutan wá fun irubọ fun ẹṣe wa mọ. Jesu ni Ọdọ-Agutan Ọlọrun, a si fi I rubọ niwọn ẹgbaa ọdun ẹyin lori Agbelebu ni Kalfari fun ẹṣe gbogbo agbaye. Ẹṣe-keṣe le wá pẹlu ọkàn irobinuje tooto, ki o jẹwo ẹṣe rẹ ki o si yipada kuro ninu wọn pẹlu gbogbo ọkàn rẹ, ki o wo Jesu, ati nipa igbagbó ki o gba idariji fun ẹṣe rẹ ki o si gba eri ni ọkàn rẹ pe a dariji oun.

### **Isin ti kò Leje Ninu**

Isin Kaini ni ogunlọṣo ọmọṣeyin lode oni ninu Igbagbó Imọ-Ijinlẹ, Igbalode, ati awọn ẹsin kò leje miiran. Ẹsin ti kò leje ninu yii bere lati ọdọ Kaini. Apaniyan ni aṣaju wọn ekinni.

Awọn Ọmọ Israẹli mọ pe agbara wà ninu eje ọdọ-agutan (eyi ti o n tọka si Jesu) eyi ti wọn pa ni oru ojo ti wọn fi Egipiti silẹ. Angẹli apanirun ré olukuluku ile ti a fi eje naa sami si kọja. Ẹgbọn ninu olukuluku ile ni Egipiti nibi ti a kò fi eje sami si, a pa akọbi ọmọ wọn (Ẹksodu 12).

### **Inunibini**

Ta ni Kaini n bá binu, Abẹli tabi Ọlọrun? O binu si Ọlọrun nitori Oun kò gba ẹbọ rẹ, ẹgbọn o fi ikanra mọ Abẹli. Eṣu ati awọn ọmọ-ogun rẹ n bá Ọlọrun binu ẹgbọn wọn fi ikanra mọ awọn ọmọ Ọlọrun. Ohun afiyesi ni pe aṣo akọkọ ninu ayé jẹ lori oran ẹsin. Eṣu korira ẹsin tooto.

### **Awọn Apaniyan ati Eké**

Ẹṣe ni gbongbò ohun buburu gbogbo. Oluwa wi fun Kaini pe, “Bi iwọ kò ba si ẹ rere, ẹṣe ba li enu-ọ-na.” O tun wi fun un pe bi o ba ẹ rere, ọre rẹ yoo jẹ itewogbà. Gbogbo rẹ n sọ nipa ipò ti ọkàn wà. Bi ẹṣe ba wà ninu ọkàn, turari lati inu ẹbọ ti o wù ki a mú wá kò gbé “ōrun didun” wá sọdọ Oluwa (Efesu 5:2). “Ẹ sọ fun olododo pe, yio dara fun un: ... Egbe ni fun enia buburu! yio buru fun u” (Isaiah 3:10, 11).

Oju Kaini rẹweṣi. A sọ nipa awọn eniyan buburu pe “iwò oju wọn” n jẹri si wọn. Owú ti o wà ni àyà rẹ fa ibinu wá, ibinu fa ikorira wa, ikorira si mu ki o pa Abẹli. Johannu Apósteli sọ fun ni pe ẹni ti o ba korira arakunrin rẹ, apaniyan ni. Kaini ti di apaniyan niwaju Ọlọrun ki o tó pa arakunrin rẹ gan an, nitori Ọlọrun n wo ọkàn.

Ẹṣe kan a maa mu ni lọ sinu omiran, nigba ti Oluwa si bi Kaini ibi ti arakunrin rẹ Abẹli wà, o šeké, “Emi kò mọ.” Ọrọ naa wi fun ni pe awọn “apania ... ati awọn eke gbogbo, ni yio ní ipa tiwọn ninu adagun ti nfi iná ati sulfuru jó” (Ifihan 21:8).

Ni akoko kan Jesu wi fun awọn Farisi pe, “Ti eṣu baba nyin li ẹyin iṣe, ifekufe baba nyin li ẹ si nfe ẹ. Apania li on iṣe lati atetekoṣe, kò si duro ninu otitọ; nitoriti kò si otitọ ninu rẹ. Nigbati o ba nṣeke, ninu ohun tirẹ li o nsọ, nitori eke ni, ati baba eke” (Johannu 8:44).

### **Bibòmólẹ**

O ẹ e ẹ ki Kaini ro pe oun le fi ọràn ti oun ti dá pamó ki o má ẹ di mimó. Titi di oni-oloni ọṣo eniyan lo n gbiyanju lati ẹ beẹ. Eniyan ẹṣe a saba maa fẹ lati bo ẹṣe rẹ mọle ki o si pamọ kuro loju eniyan. Ibeere Ọlọrun nipa ibi ti Abẹli wà gún “ẹleri-ọkàn” Kaini ti o kun fun idalebi, o si mú ki ibinu rẹ gbina lotun. Pẹlu

imulẹmofọ igbiyanju lati fi otitọ bọ fun Ọlọrun, o wi pe, “Emi iṣe olutoju arakunrin mi bi?” “Ṣugbọn ohun gbogbo ni o wà nihoho ti a si ṣipaya fun oju rẹ ẹniti awa ni iba lo” (Heberu 4:13).

**“O ko le fara pamọ fun Ọlọrun,  
Oju Rẹ n bẹ lara rẹ.”**

#### **A Le E Kuro Niwaju Ọlọrun**

Kaini jade kuro niwaju Oluwa bi isansa ati alarinkiri ninu ayé. Oluwa ti kilọ fun un pe ẹṣẹ ba de e lenu ọna rẹ. Ikilọ yii lọ lai fiyesi, nikeyin rẹ idajọ si tele e. Kaini rò pe iya oun pọ ju eyi ti oun le rù lọ. Ẹru ẹṣẹ a maa wọ ẹṣẹ lọrun. Ọpọ eniyan lo ti jẹri pe awọn ti ta gbọnọngbọnọn labẹ ẹrù ẹṣẹ. Ṣugbọn wo bi Oluwa ti laanu tó bi ẹṣẹ yoo bá ronupiwada! Jesu wi pe: “Ẹ wá sọdọ mi gbogbo ẹninin ti nṣiṣe, ti a si di ẹrù wuwo le lori, emi o si fi isimi fun nyin” (Matteu 11:28).

Bi Kaini ba ri i pe titanu nihin ninu ayé yii kuro lọdọ Ọlọrun ti pọju fun oun, melomelo ni titanu titi lae kuro lọdọ Ọlọrun ninu ọrun apaadi ti n jó? Opin igbesi-ayé ẹṣẹ ni yii. Ẹṣẹ a maa ya ọkàn kuro lọdọ Ọlọrun. Ko si ẹṣẹ kan ti o le wọ Ọrun. “Ọkàn ti o ba ṣe on o kú” (Esekieli 18:4). Bawo ni ẹkọ yii ti yẹ ki o jẹ ikilọ to fun olukuluku ẹniti o ba n kà á! Sá sinu Eje naa fun aabo, si fara pamọ labẹ iṣan iwenumọ Rẹ. “Bi awa ba jẹwọ ẹṣẹ wa, olđtọ ati olododo li on lati dari ẹṣẹ wa ji wa, ati lati wẹ wa nù kuro ninu aiṣododo gbogbo” (1 Johannu 1:9). “Ẹniti o bo ẹṣẹ rẹ mọlẹ ki yio ṣe rere: ṣugbọn ẹnikeṅi ti o jẹwọ ti o si kọ ọ silẹ yio ri ãnu” (Owe 28:13).

#### **AWỌN IBEERE**

- 1 Ki ni ṣe ti Kaini fi binu?
- 2 Ki ni Ọlọrun sọ fun Kaini pe kò jẹ ki Oun gba ẹbọ rẹ?
- 3 Ọlọrun ha fi ẹṣẹ Kaini hàn án ki o to pa arakunrin rẹ?
- 4 Darukọ o kere tán, ẹṣẹ mọta ti Kaini jẹbi rẹ?
- 5 Njẹ iran Kaini, nipa ti ẹmi, ha wà titi di oni-oloni?
- 6 Ki ni ṣe ti ẹbọ Abẹli fi “san ju ti Kaini lọ”?
- 7 Abẹli ha jẹ olododo? O ti ṣe mọ?
- 8 Nipa awọn ta ni Juda n sọ nigba ti o wi pe, “Nitoriti nwon ti rin li ọna Kaini”?